

Літаратурна-Мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУНЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАУ БССР

Год выд. 33-й
№ 45 (1890)
5 чэрвеня 1964 г.
ПЯТНІЦА
Цэна 4 кап.

ДА НОВЫХ ВЫШЫНЬ

«Мастацтва належыць народу». Гэты ланіскі слоган даўно стаў крылатым. Мы бачым іх на сценах і лозунгах у нашых тэатрах і палацах культуры. Мы часта ўжываем іх, калі гаворым аб прызначэнні савецкага мастацтва, аб яго ролі і месцы ў грамадстве.

Так, у нашай краіне, дзе здзейснена вялікая культурная рэвалюцыя, дзе ўсе заваёвы культуры сталі агульнанародным здабыткам, мастацтва служыць масам, яно блізкае ім, любімае ім. Дзеянні мастацтва ў сваёй працы і жыцці заўсёды адчуваюць вялікую ўвагу і клопаты Камуністычнай партыі, Савецкага ўрада, усяго нашага народа.

Вось і ў гэты дні вялікай групе артыстаў Дзяржаўнага ордэна Леніна акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларускай ССР прысвоены ганаровыя званні, многія работнікі мастацтва ўзнагароджаны ганаровымі граматамі і Дзяржаўнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларускай ССР. Гэта высокая адзнака творчых заслуг лепшых майстроў Беларускай оперы і балета, сведчанне сталасці і вялікіх магчымасцей тэатра ў стварэнні новых значных спектакляў.

Створаны ў 1933 годзе, Беларускае тэатральнае мастацтва прайшоў вялікі шлях і стаў буйнейшым і найбольш развітым у нашай рэспубліцы. На яго сцэне пастаянна ідзе дзесяці оперных і балетных спектакляў рускай і зарубежнай класікі, а таксама рад сучасных савецкіх твораў. З тэатрам непарушна звязана нараджэнне Беларускай савецкай оперы і балета. У 1939 г. на яго сцэне з'явілася першая беларуская савецкая опера «Міхась Падгорны» і першы беларускі нацыянальны балет «Салавей» М. Крошынскага на аснове апавесці Я. Бядулі.

Творчасць стаяла ў выспяванні тэатра ішоў і барацьбе за развіццё, за высокамастацкі рэпертуар і устойлівую працу па выхаванні таленавітых кадраў выканаўцаў.

Тэатр заваяваў шырокае прызнанне і любоў мас. Яго творчасць ведаюць не толькі ў Мінску, не толькі ў Беларусі, Калектыв тэатра амаль штогод выезджае на працяглая гастролі, выдучы салісты тэатра выступаюць на сценах многіх буйных гарадоў краіны.

У лютым гэтага года тэатр паказаў у Маскве, на сцэне Крамлёўскага Палаца з'ездзіў оперы «Яснае світанне» А. Турчанова, «Атэла» Вердзі, «Арстэз» С. Танева, балеты «Святы і цёплы» Г. Вагнера і «Мара» Я. Глебана. Гэта быў адзін з творчых экзаменаў, і тэатр вытрымаў яго. Вось што пісала ў тым дні газета «Правда»:

«Цікавае стальных глядацкіх вынікаў заслужылі артысты Беларускага тэатра, які заўсёды рэдуваў арыгінальнымі паставіўкамі і таленавітымі выканаўцамі. Таленавітыя калектывы даюць, яшчэ з часоў першай Дзяржаўнага Беларускага мастацтва ў Маскве, добра зарэкамандавалі сябе на гэтым узроўні».

«Цікавае стальных глядацкіх вынікаў заслужылі артысты Беларускага тэатра, які заўсёды рэдуваў арыгінальнымі паставіўкамі і таленавітымі выканаўцамі. Таленавітыя калектывы даюць, яшчэ з часоў першай Дзяржаўнага Беларускага мастацтва ў Маскве, добра зарэкамандавалі сябе на гэтым узроўні».

«Цікавае стальных глядацкіх вынікаў заслужылі артысты Беларускага тэатра, які заўсёды рэдуваў арыгінальнымі паставіўкамі і таленавітымі выканаўцамі. Таленавітыя калектывы даюць, яшчэ з часоў першай Дзяржаўнага Беларускага мастацтва ў Маскве, добра зарэкамандавалі сябе на гэтым узроўні».

«Цікавае стальных глядацкіх вынікаў заслужылі артысты Беларускага тэатра, які заўсёды рэдуваў арыгінальнымі паставіўкамі і таленавітымі выканаўцамі. Таленавітыя калектывы даюць, яшчэ з часоў першай Дзяржаўнага Беларускага мастацтва ў Маскве, добра зарэкамандавалі сябе на гэтым узроўні».

стойлівымі пошукамі ў галіне стварэння савецкай оперы і балета, безупынным вылучэннем новых творчых сіл.

Імёны тых, каму шчыра аплаціравалі тады маскоўскія глядачы, мы бачым сёння сярэд адзначаных ганаровымі званнямі і ўзнагарадамі.

Гэта — святая калектыву Тэатра оперы і балета, святая ўсяго Беларускага мастацтва. Грамадскія рэспублікі горача вітае таленавітых артыстаў з высокай ацэнкай іх творчых прац.

Несумненна, што гэтыя высока адзнака паспрые далейшаму ўдзельнаму дзейнасці Тэатра оперы і балета і іншых мастацкіх калектываў рэспублікі, паспяховаму вырашэнню задач, якія ставяць перад беларускім савецкім мастацтвам.

А задачы гэтыя вялікія і пачэсныя. Цяпер, калі савецкі народ стварае матэрыяльна-тэхнічную базу камунізму, вырашае грандыёзныя задачы развіцця эканомікі і культуры краіны, выхавання новага чалавека, — значнае мастацтва, яго мабілізуючая і натхняючая роля надзвычайна ўзрастае.

Дзеянні савецкага мастацтва заклікаюць актывна ўдзельнічаць у камуністычным будоўніцтве, быць з народам на пераднім краі барацьбы.

«Галоўная лінія ў развіцці літаратуры і мастацтва, — гаворыцца ў Праграме КПСС, — ўмяшчэнне сувязі з жыццём народа, праўдзівае і высокамастацкае адлюстраванне багачы і мінастасці, насці сацыялістычнай рэалінасці, натхненні і ярка пазнавага, сапраўднага камуністычнага, і выкрываюча ўсё гэта, што пераважае руху грамадства наперад».

Дзеянні Беларускага савецкага мастацтва імкнучы да таго, каб іх творчасць служыла людзям, крыніцай радасці і натхнення, ідэя і матэрыяльна ўзбагачала савецкага чалавека.

У рабоце нашых тэатраў, як і ў іншых творчых калектываў, ёсць яшчэ і нямаля недахоп. Тэатры яшчэ ў вялікім дагу перад народам. Гэта ў першую чаргу дэфицыт адлюстравання сучаснасці. Недаткавае стаяць на сцэне тэатраў, якія яшчэ глядачу гарача дыханне нашых бурных дзён, расказваюць пра веліч спраў будучыню камунізму. Часта яшчэ з'яўляюцца творы слабыя, шэрыя, не здольныя хваляваць і клікаць чалавека наперад. Надзённая з'яўляецца праблема майстэрства рэжысёраў і акцёрскіх кадраў.

Перад дзесяцімі мастацтва адкрываюць шырокае магчымасці для матэрыяльнай творчасці, для праяўлення эсэбітай ініцыятывы, разнастайнасці творчых форм, стыляў і жанраў. Неабходна поўнай меры выкарыстоўваць гэтыя магчымасці, дэлегацыя новых і новых вышынь у развіцці ідэянага зместу і мастацкага майстэрства.

Беларускае савецкае мастацтва мае значныя здабыткі, і яны — зорка нашых поспехаў, зорка нашых перамогаў, зорка нашых перамогаў і пераможцаў. Зараз гэта не толькі горад энергетыкаў, але і хімікаў. Тут будзеца буйнейшы завод штурчанага валакна.

М. КАНДЫДАТ.

ПЕТРЫКАЎСКИ НАРОДНИ

Народны хор Петрыкаўскага раёна Дома культуры... Так пачаў называцца адзін з вядучых харавых самадзейных калектываў рэспублікі, якому дзімнікі Міністэрства культуры БССР прысвоіла ганаровы тытул «Народны».

Гэты таленавіты харавы калектыв пачаў сваю працу 15 год назад. Ён прайшоў вялікі творчы шлях і сёння вызначаецца высо-

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА ССР АБ ПРЫСВАЕННІ ГАНАРАВАГА ЗВАННЯ НАРОДНАГА АРТЫСТА ССР ТВОРЧЫМ РАБОТНИКАМ ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ЛЕНІНА АКАДЭМІЧНАГА ВЯЛІКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

За заслугі ў галіне савецкага опернага мастацтва прысвоіць ганаровае званне народнага артыста ССР: Ніжнікавай Тамары Мікалаўне — салістыцы оперы. Ткачэнка Нінелі Александрэўне — салістыцы оперы.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета ССР Л. БРЭЖНЕЎ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета ССР М. ГЕАРГАДЗЕ, Масква, Крэмль, 2 чэрвеня 1964 г.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР АБ ПРЫСВАЕННІ ГАНАРАВЫХ ЗВАННЯЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР РАБОТНИКАМ ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ЛЕНІНА АКАДЭМІЧНАГА ВЯЛІКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

За заслугі ў развіцці савецкага музычнага і харэаграфічнага мастацтва прысвоіць ганаровыя званні: Абрамчы Іосіфу Самуілавічу — дырыжору. Парватану Яўгену Барысавічу — намесніка Міністра культуры Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОЎ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, г.р. Мінск, 2 чэрвеня 1964 г.

Заслужанага дзеяча мастацтва Беларускай ССР Абрамчы Іосіфу Самуілавічу — дырыжору. Парватану Яўгену Барысавічу — намесніка Міністра культуры Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОЎ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, г.р. Мінск, 2 чэрвеня 1964 г.

НА ПРОВАДЗЕ — РАСТОЎ

Дзяржаўны ордэна Леніна акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета БССР знаходзіцца зараз на гастроліх у Растове. Наш карэспандэнт пазнаў і Растов. Да тэлефона падышоў галоўны дырыжор тэатра Л. Любімаў.

МІНСК. Горадавіншумас, таварышы, з узнагародамі. РАСТОЎ. Вялікае дзякуй. МІНСК. Як сустраў радаснае вестку калектыву тэатра? РАСТОЎ. Першы званок з Мінска раздаўся ўвечары, якраз перад пачаткам спектакля. Не трэба гаварыць, як усе былі ўсхваляваны. Сёння адбуцца агульны сход трупы, афіцыйна будучы абшэчаныя Узназы, МІНСК. Расказвае, налі, налі, як праходзіць гастролі? РАСТОЎ. Выступае ў памяшканні Тэатра імя Горькага, самым вялікім тэатральным памяшканні Растова. Акрамя нас у горадзе гастроліруюць Запарожскі музычна-драматычны тэатр і тэатральны калектыв з Арменіі. Па ўсіх паказачках наш тэатр — наперадзе. Раставчане ўвогуле прагледзелі «Атэла», «Шукальнікі жемчугу», «Мянон», «Лебядзінае возера», «Бланітны Дунай». З мастацтвам нашых артыстаў пазнаёміцца таксама глядачы Таганрога, Шахт, Новачаркэса, куды мы зробім выезды. 1-га ліпеня тэатр пачынае гастролі ў Краснадары. На Кубані прабудзе месяц.

МІНСК. Дзякуй за інтэр'ю. Мы не здарвалі! Вас ад працы? РАСТОЎ. Не, калі ласка. Ваш званок сёння ўжо не першы. Звоніць з Мінска, Масквы, звоніць раставчане. Просім перадаць гарачую падымку ўсім нашым сябрам.

ІМ ПРЫСВОЕНЫ ГАНАРАВЫЯ ЗВАННІ

Салісты оперы Глушаной Ігнатыві Ігнатыві Ігнатыві нарадзіўся ў Барысаві. У 1956 годзе скончыў Беларускае дзяржаўнае кансерваторыю. З 1956 года — саліст Акадэмічнага ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета. За кароткі час ён стаў вядучым артыстам тэатра, выканаўца партыі Фауста. Дэ Грые («Мянон»), Надрара («Шукальнікі жемчугу»), Вертава («Індыйскае гасці («Сядно»), Уладзіміра Ігаравіча («Князь Ігар»), Іана Урэнэ («Яснае світанне»), Андрэя Парамскага («Малочная рэчка»), Герцага («Рыглетта») і інш.

Вялікая Ніна Сцяпанавна Давыдэна ў 1949 годзе была прынята ў харэаграфічнае вучылішча Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага Вялікага тэатра. Скончыўшы яго ў 1952 годзе, яна адразу ж паступае на службу Беларускага тэатра оперы і балета і неўзабаве становіцца адной з вядучых танцоўшчыц тэатра.

Лірычныя і драматычныя, найбольш моцныя рысы ацёрскага таленту Н. Давыдэна, асабліва яна праявіла ў партыях Анжэлі («Святы і цёплы»), Хасеты («Лаўрэцыя») і іншых.

У ГЭТЫМ НУМАРЫ ГАНАРАВЫЯ ЗВАННІ, ГАНАРАВЫЯ УЗНАГАРОДЫ • НАСУСТРАЧ СВАТУ ВЫЗВАЛЕННЯ • ПЕРАКЛІЧКА СЕЛЬСКИХ КЛУБАЎ • УРЫВАК З АПОВЕСЦІ А. КУЛАКОЎСКАГА «ПІСЬМЕННИК ЗА РАБОЧЫМ СТАЛОМ» • ЛІТАРАТУРНЫЯ ПАРОДЫ • РЭЦЭНЗІЯ НА НОВЫ ТЭЛЕСПЕКТАКЛЬ • МАСТАЦТВА НА ТЫМ БАКУ.

ІМ ПРЫСВОЕНЫ ГАНАРАВЫЯ ЗВАННІ

Выпусніца Маскоўскай кансерваторыі Тамара Мікалаўна Ніжнікава з 1951 года назімае на працу салісткі Беларускага опернага тэатра. У яе — прыгожы талент, ніжна рухомы голас (каларатурнае сапрапа), тонкая музычнасць, высокая культура выканання. Т. Ніжнікава сыграла на нашай сцэне многія ролі ў операх класікаў, а таксама Беларускай кампазітару. Сярод іх — Віялета з «Траўдзіты», Разіна з «Севільскага шурлуціна», Марфа з «Царскай нявесты», Ганна са «Страшнага двара», Марфа з «Душчыні з палесся». Марынка з аднайменнай оперы Р. Пукіста і іншыя. Таленавіта прадаставіла Беларускае савецкае мастацтва за межамі нашай краіны.

Вядучая салістка балета Тэатра оперы і балета Нінелі Александрэўна Ткачэнка валодае цудоўным лірыка-драматычным сапрапа велікім прыгожым галасам. Яна з'яўляецца выканаўцай многіх адзіных оперных партыяў класічнага рэпертуара. Асабліва цікавымі атрымаліся стварэнні артыстнай музычна-сцэнічнай вобразы Айды, Дзядзёны, Флары Тоскі, Ксандры. Н. Ткачэнка часта выступае з сольнымі партыямі ў оперы «Сянец», Мінску, Кіеве, дзе публіка заўсёды надзіравае ёй цёплы і шчыры прым. За ўдзел у II Усеагульнай конкурсе валакістаў імя М. Глінікі Ткачэнка атрымала спецыяльнае званне лаўрэата.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ГАНАРАВАЙ ГРАМАТАЙ І ГРАМАТАЙ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР РАБОТНИКАЎ ДЗЯРЖАЎНАГА ОРДЭНА ЛЕНІНА АКАДЭМІЧНАГА ВЯЛІКАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА БЕЛАРУСКАЙ ССР

За заслугі ў развіцці савецкага музычнага і харэаграфічнага мастацтва ўзнагародзіць: Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР Абрамчы Іосіфу Самуілавічу — дырыжору. Парватану Яўгену Барысавічу — намесніка Міністра культуры Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОЎ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, г.р. Мінск, 2 чэрвеня 1964 г.

Загадчыка пастановачнай часткі. Трыфанаву Агнію Ільінічу — загадчыцу ражысёрскага ўпраўлення. Храмушкіна Генадзія Леанідавіча — артыста аркестра. Шымко Тамару Іванаўну — салістку оперы.

Граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР Афанасьева Святлану Апанасаву — артыстку аркестра. Браўкоў Антаніну Яфімаўну — артыстку хору. Валовскую Софію Антоану — салістку оперы.

Золатава Тацяну Александрэўну — загадчыцу грэбнёрага цэха. Карповіч Веру Мікалаўну — загадчыцу касцюмавага цэха. Качарніку Уладзіміра Емяльчаніна — артыста хору. Мілю Паўла Пятровіча — артыста хору.

Асіпенка Раісу Васільеву — салістку оперы. Пякарскага Сяргея Флоравіча — загадчыка электраасвятляльнага цэха. Пятровіча Генадзія Уладзіміравіча — артыста хору. Пятрову Марыну Уладзіміраўну — артыстку балета.

Пшарніку Александрэ Васільеву — загадчыка машына-дэкарацыйнага цэха. Пушкарова Міхала Аляксеевіча — саліста оперы. Радзінаву Веру Іванаўну — загадчыцу ражысёрскага цэха. Смялюкоўскую Фрыду Міхайлаўну — артыстку хору. Сцяпанаву Марыну Дамітрыеву — памочніку ражысёра. Чыслову Валіянціну Мікалаўну — памочніку ражысёра. Шаціна Яўгена Аляксандравіча — саліста оперы.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОЎ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, г.р. Мінск, 2 чэрвеня 1964 г.

Траці званенне гастролірую ў Барысаві Гродзенскі драматычны тэатр. Глядачы цэпа прыймаў спектаклі «Порт-Артур», «Літэра», 38», «Драма на палынах».

Да дваццаці гадавін вызвалення Беларусі ад гітлераўскіх захопнікаў калектыву падрыхтаваў спецыяльны Беларуска-беларускі п'есе Ю. Клеманна. Спектакль паставіў ражысёр А. Брыляўшчынаў, аформіла мастаком А. Літвінаў. Выканаўца партыяў званты заслужаны артыст рэспублікі В. Грачынін, артысты Д. Сяўчанка, І. Пятроўна, А. Цароў, В. Ватурын, М. Варшава і іншыя.

Дзесяці школьнікам Ваўраўскага артысты пачыналі кіраваць спецыяльна «Беларускі і сем гомі».

Тэатр штодзённа выяўляе ў сельскіх клубы і дамы культуры, адначасна праводзіць фестывалы тэатральнага свята ў парках культуры і адначасна рэспублікі.

Для падрыхтоўкі і правядзення фестывалаў створан аддзяленні камітэту.

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КАМІТЭЦЕ КПСС АБ ПАВЫШЭННІ РОЛІ МУЗЕЯЎ У КАМУНІСТЫЧНЫМ Выхаванні ПРАЦОЎНЫХ

Цэнтральны Камітэт КПСС прыняў на пачатку паставіў «Аб павышэнні ролі музеяў у камуністычным выхаванні працоўных», у локі прадудледжання іх кротныя меры далейшага паліпавыя дзейнасці музеяў па камуністычным выхаванні савецкіх людзей, прапаганда помнікаў матэрыяльнай і духоўнай культуры, слаўных рэвалюцыйных і працоўных традыцый нашага народа.

Цэнтральны Камітэт кампартыі саюзных рэспублік, Міністэрству культу-

лейшым уздыме прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культуры, павышэнні дабрабыту народа.

У паставіў ЦК КПСС звяртаецца ўвага партыйных арганізацый і органаў культуры на неабходнасць умацавання сувязі музеяў з прамысловымі і сельскагаспадарчымі прадпрыемствамі, навукальнымі ўстановамі, творчымі саюзамі, навуковымі таварыствамі; ставіцца задача шырай развіваць рух краязнаўцаў, дадуць працоўным да збору гістарычных рэліквій нашага народа, матэрыялаў па гісторыі фабрык, заводаў, налігасаў і саўгасаў; лепш выкарыстоўваць музеі ў вучэбнай і выхавачай рабоце школ, вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў, у сістэме палітычнай асветы, народных універсітэтаў культуры.

Адна з важных задач музеяў, адзна-

чаецца ў паставіў ЦК КПСС, заклікаеца ў тым, каб пашырыць іх масава-палітычную работу, асабліва на вёсцы, шляхам арганізацыі перасоўных экспазіцый, сустрач са знатнымі людзьмі нашага часу, ушанавання паміж герояў, якія загінулі за вызваленне і гонар нашай Радзімы.

Даручана ЦК кампартыі і Саветам Міністраў саюзных рэспублік сумесна з Міністэрствам культуры ССР упарадкаваць сетку музеяў рэспубліканскага і мясцовага значэння, удакладніць іх профіль і аб'яднаць аднапільныя музеі, што знаходзяцца ў адных і тых жа гарадах, ліквідаваць празмернасці ў штатах адміністрацыйных работнікаў музеяў.

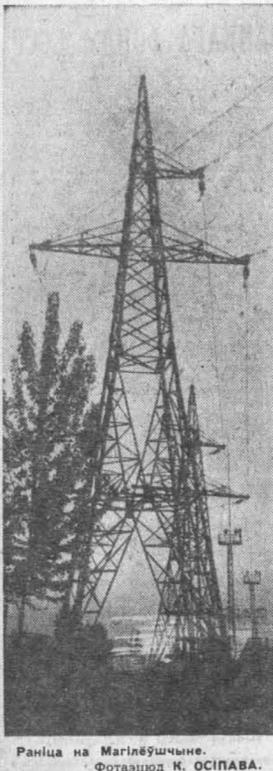
У мэтах навадзнення парадку ў стварэнні музеяў ЦК КПСС устанавіў, што і надалей новыя музеі, незалежна ад іх ведамаснай прыналежнасці, могуць адкрывацца толькі з дазволу ЦК кампартыі саюзных рэспублік, па прадстаўлен-

СВЯТЫ У ПАРКАХ

Міністэрства культуры БССР разам з Беларускай тэатральнай акадэміяй праводзіць фестывалы тэатральнага свята ў парках культуры і адначасна рэспублікі.

Для падрыхтоўкі і правядзення фестывалаў створан аддзяленні камітэту.

У адпаведнасці з зацверджаным Міністэрствам культуры ССР паліпавыя, свята налідрываюцца па агульнай праводзіць фестывалы тэатральнага свята ў парках культуры і адначасна рэспублікі.

Раніца на Магілёўшчыне. Фотаздым К. ОСІПАВА.

На экране ТЭЛЕВИЗОРА

МАГЧЫ МАСЦЫ — ЁСЦЬ

Проблема арыгінальнасці паставак на тэлебачанні — адна з найбольш складаных. Старажытасць, спектакль у тэатры маюць больш доўгае жыццё. А тэлеперадача часта мае адзін паказ. Шырока тэатральныя стаякі намаганні, сродкаў, дэля адзіна панава?

Справа ўскладняецца яшчэ і тым, што наша тэледыя не мае сваёй групы, а каб сабраць актываў з розных тэатраў у адны налегты, трэба мець і арганізаваную вынаходлівасць, і творчую волю. Ці не працей пратываць «Белую акацыю» або «Містэра Ікс», маскіруючыся гэтымі акацыяў на экране: «Па просьбах нашых глядачоў?» «Просьбы» гэтыя бываюць. Але ж, напэўна, за п'яць год таго ці іншага гледача, які не паглядзеў у кіназалі той ці іншы фільм, стаць не так ужо многа людзей. А просьба паказаць на тэлеэкране штосці новае, арыгінальнае — гэта просьба мільбанаў, усіх, хто ўвечары ўключыў у саім пакой блакітны экран. І хай сабе такая пратываць прайдзе толькі раз, — яе ўбачыць столькі глядачоў, колькі тэатральнаму спектаклю не набраць нават за дзесяцігоддзі. Таму і хочацца ад шырага сэрца вітаць кожнага новага творца, які з'яўляецца на тэлебачанні. Таму мы і вітаем стваральнікаў тэлевізійнай паставак «Сэрца на далоні» па аднайменнаму раману Івана

ПАСПЯХОВЫХ ГАСТРОЛЯЎ, ТАРОПАЛЬЦЫ!

Завтра яшчэ адзін наш гошч — Тарнопальскі абласны музычна-драматычны тэатр імя Т. Р. Шаўчэнка. Пачынае свае летнія гастролі ў Мінску, у паміжкані Тэатра оперы і балета.

На гастрольных афішах гэтага творчага калектыва мы чытаем: існуе 34 гады. Спачатку гэта быў калектыв гаспадарчых тэатраў у Украіне. Адражэў тэатраў у 1945 годзе ўсё тэатры перавайлі ў Тарнопальскі. Так быў створаны абласны Музычна-драматычны тэатр імя Т. Р. Шаўчэнка. І цяпер мастацкі калектыв паставіў падтрымаць сувязі з тарнопальскімі пісьменнікамі. У выніку такога творчага супрацоўніцтва былі паставлены п'есы мясцовых драматургаў — «Ключы да шчасця» А. Карніенкі, «Шумелі вербы над Днястроўм» А. Карніенкі і К. Жытніка, «Цяжкі каханні» К. Жытніка. Дзе апошнія ўключаны ў гастрольны рэпертуар «Шумелі вербы над Днястроўм» — гэта музычная камедыя, прысвечаная героям-кукурузаў Тарнопальшчыны двойчы Герою Сацыялістычнай Працы Яўгенію Даліноў і яе каласнай бригадзе. Спектакль паставіў заслужаны артыст УССР Ул. Грынч, мастацкае афармленне — галоўнага мастака тэатра С. Данілішына, музыка — мясцовага кампазітара Ю. Кацеленца.

Тарнопальцы прывезлі на гастролі і свой арыгінальны спектакль «Абарона Бушы» па героіка-музычнай драме М. Старыцкага, якая раней нідзе не ішла ў нашай краіне. Спектакль, паставіў маладым рэжысёрам Р. Сцепаненкам, расказвае аб барацьбе ўкраінскага народа за сваю незалежнасць супраць шляхецкага прыгнёту.

Не сумненню цікавае будзе мець для мінчан і музычная драма «Марына», напісаная сучасным украінскім драматургам М. Зарудным па мастацкіх пазыт. Т. Шаўчэнка. Ставіў спектакль заслужаны артыст УССР Я. Гелас, мастацкае афармленне мастака мастака М. Фралоў.

За час месечных гастролі нашы гошчці пакажуць таксама «Порт-Артур» І. Папова і А. Сцяпанова, у новай рэдакцыі «Устапа Украіны» А. Карнейчука, сучасную лірычную камедыю «Чабор пагне сонцамі» А. Калеміца, яшчэ дзве музычныя драмы М. Старыцкага — «Не доля» і «Цыганка Аза», «У няздольна зна зелье капаля» В. Васілька (па В. Кавальскай), «Маркуша» тарнопальцы выпусцілі ў Мінску і сваю новую пратываць «Камані ўладар» па п'есе Л. Украінкі.

У склад трупы Тарнопальскага тэатра ўваходзіць намала вопітных актываў, якія пратываць амаль з дня яго заснавання. Гэта — заслужаны артыст УССР С. Каваль, С. Аніпа, актываў А. Ганец, І. Яркоў, Ю. Азараманка, М. Кліменка і інш. За апошні час у калектыве ўвайшло многа выпускнікоў тэатральнага студыя Харькова, Львова, Днепрапятроўска. Галоўны рэжысёр Тарнопальскага абласнога музычна-драматычнага тэатра імя Т. Р. Шаўчэнка — заслужаны артыст УССР Я. Гелас, галоўны мастак С. Данілішына.

З завтрашняга дня мінскія глядачы пачнуць знаёміцца з новым для іх тэатральным калектывам, яго рэпертуарам і выканальніцкімі сіламі. Пажадзем жа тарнопальцам паспяховых гастроліў, каб творча справядзача ў сталіцы братняй Беларусі прынеслі ім шмат радасці і натхнення.

АДРАС МОДЫ — МАСКВА, САКОЛЬНІКІ

Добрай традыцыя майстроў на сцягоме, якія працуюць у сацыялістычных краінах, сталі штогодныя сустрэчы. Сёлета кангрэс моды адбыўся ў Маскве. У ім прынялі ўдзел сотні мастакоў, мадэльераў, работнікаў лёгкай прамысловасці з ваіны краі. Прагледзеўшы і ацаніўшы больш 500 новых мадэляў адзення і абутку, удзельнікі VI Наряды пастаяннай рабочай групы па пытаннях культуры адзення пры Саўеце Эканамічнай Узаемадапамогі, якія скончылася надняў, прынялі адзіную модную калекцыю 1965 года.

Яное ж будзе наша адзенне бліжэйшага часу?

Прасторы шыклія павільны парк «Сакольнікі» запоўнены. За століцамі з ваімы рознакаляровымі сіджымі — спецыялісты з Ватрыі, Венгрыі, ГДР і Польшчы, Румыніі, Чэхаславакіі, Саўецкага Саюза, гошч кангрэсу — з Магілёўскай Народнай Рэспублікі. Уважліва разглядаюць кожную новую думку, кожную дэталю моды, новыя прамысловыя матэрыялы, новыя металы канструкцыяў адзення. У зале дэманструюць творчы кінакамер і фотаапаратаў, альбомы мастакоў поўнага эскізаў касцю-

маў, мадэляў абутку, капелюшоў, сумак. Стварэнне моднай калекцыі — вялікая руплівая праца многіх соцен спецыялістаў.

А на подзему амяняюць адно аднаго дэзючаты і юнакі — паслядні розных краі. Вялікая летняя ансамбль і строгія элігантныя касцюмы «дэлавай жанчыны», прыгожыя штучныя футры, гарнітуры для пляжа і спорту з эластычных сінтэтычных матэрыялаў. На форуме моды кожная краіна паказала 72 ансамблі адзення.

Удзел на Маскоўскім кангрэсе шмат. Хоцяцца паказаць і зручныя рацыянальныя мадэлі «дэлавай» адзення, выкананыя намяшчымі мастакамі, і выдатную па думцы і прадуманасці канструкцыі калекцыю жаночага адзення работы чэхаславацкага майстроў, і смелыя каларыстычныя вышываныя венгерскія мастакоў.

Удала выкарыстаўшы матывы рацыянальнай творчасці ў сучасным простым і гнуткім сілудзе, майстры здолелі захаваць у кожнай мадэлі «уласны» характар, поўны мастацкі пошук. Тым не менш у новай калекцыі 1965 года ніякіх прасачыць адзіную думку, прастата, логіка, зручнасць касцюма — гэта галоўныя прыкметы сучаснай моды.

Вялікім поспехам у Сакольніках карысталася калекцыя саўецкіх мастакоў. Спецыялісты адначалі прыгожасць і элігантнасць новых ліній гнуткага «вертыкальнага» сілуды, які мякка паўрае абрысы фігуры, вялікую разнастайнасць тэкстурных і сімвалічных валоўкі ў сумесі з лаўсанам, шпюкам, шэраццю, аб'ёмна сінтэтычнага пражы «эрон», з якога саўецкі мастакі вынавоўць выдатныя трыкатаніяныя пражы.

Нават у прыгожым мужчынскім адзенні сінтэтыка па праву заняла ганаровае месца: элігантныя касцюмы са шчыльнага сінтэтычнага шпюку лёва-карычневых адценняў — сур'ёзныя сапернікі сваіх «каласічных» шэрацяных калег. Аднак сінтэтыка не абмежавалася ўмашаннем толькі ў наша адзенне. Зірніце на мадэлі абутку, прадстаўленыя сёння ў Сакольніках на сцягоме Міжнароднай выставкі тэкіль, трыкатаніяў і аксусараў. Тут — прыгожыя туплі — для жанчын і мужчын — новага мадэра «О-падобнага» сілуды, выкананыя са шчыльнай скуры розных структураў і колераў. Падыва, футра для падбіўкі, матэрыял абісаў — усё гэта сінтэтыка: скурападобныя гумы, штучнае футра, капрон.

А на сцягоме побач — элігантныя дадаткі да нашага касцюма: разнастайныя сумкі, партфелі з новых замаяльніцкай скуры на тэатральнай аснове і розных плёначных матэрыялаў.

«Моду — у прамысловасць!» — так можна вызначыць задачы 15-й па ліку міжнароднай сустрэчы заканадаўцаў моды.

Сцэна з тэлепаставы. У ролі Шыкоўна — Ю. Сідараў, у ролі Гукана — І. Ганусевіч.

ПОДЗВІГ ДРЭЗДЭНСКІХ РАБОЧЫХ

ГІСТОРЫЯ АДНОЎ СКУЛЬПТУРЫ

Улетку 1959 года ў Маскве знаходзілася партыяна-ўрадавая дэлегацыя ГДР. Валтэр Ульбрэхт і Ота Гротваль запыталі ў Крэмль групы работнікаў маскоўскага завода «Дынама». Пасля сярэдняга гутаркі таварыш Ульбрэхт перадаў у дар калектыву дынамаўцаў бронзавы бюст выдатнага германскага рэвалюцыянера Карла Лібкнехта з надпісам на нямецкай мове: «Калектыву маскоўскага завода «Дынама» Імя С. М. Кірава ад Цэнтральнага Камітэта САПГ».

Дружба, якая звязвае дынамаўцаў з нямецкімі працоўнымі, пачалася больш 40 гадоў назад. У тым гады на электрацэхнічным прадпрыемстве «Заксенверк» у горадзе Дрэздэне была арганізавана шырокая кампанія даламоў Саўецкай Расіі. Нямецкія рабочыя сабралі адзенне, вымяралныя прыборы, інструменты, якія былі адпраўлены на завод «Дынама». У п'яць аднаў дынамаўцаў ад усяго сэрца падзякавалі нямецкім сябрам.

У 1924 годзе завод «Дынама» наведла дэлегацыя рабочых Дрэздэна. Масквічы падарылі сваім сябрам бронзавы бюст Ул. І. Леніна. З вялікімі цяжкасцямі нямецкія таварышы правезлі скульптуру праз граніцу і ўстанавілі яе ў пакой вытворчага савета. Там бюст Леніна знаходзіўся да 1933 года, пакуль уладу ў Германіі не захапілі фашысты. Вобраз Леніна быў у гэтыя змрочныя гады асабліва дарагі і блізка рабочым, ён стаў сімвалам свабоды.

Адважныя камуністы Георг Квайч і Марцін Краўзе схаваў бюст у надзейным месцы. Яго захапілі на тэрыторыі завода. За адно ўпамнанне імя Леніна гітлераўцы жорстка распраўляліся з людзьмі. Фашысты кі-

МИСТАЦТВА РОК-Н-РОЛ НА СЛУЖБЕ ЦАРКОЎНІКАЎ

Англіскі прасвітарыйскі свяшчэннік Марвін доўга гады гадаваў над тым, як бы прывабыць у царкву больш людзей, асабліва моладзі. Менш станаўліца веруючых, а значыць, меншы і даход. І святые айцец смела ўзяўся за прэ. З дапамогай тэатральнага прадзюсера Хупера ён напісаў рэлігійную п'есу пад трагічнай назвай «Чалавек памірае» і ў 1960 годзе ажыццявіў яе паставіў на падмошкіх царквы святога Джэймса ў Брыстале.

Але запавятыя мары Марвіна не здзейсніліся. Мала знайшлося аматараў траіцца час на праглы нудных сцэн, значыць якіх быў узяты з бібліі. Аднак Марвін — не з тых, хто апускае рукі першы няўдачы. Пах бліжэй грошай хваляваў яго творчы фантазію, прымушаў не раз і не два брацца за прэ і перапрацаваць свой непапулярны твор.

Невядома, чым закончыўся б урэдкі творчыя памкні Марвіна, калі б раптам самі нябесы не падказалі яму выхад з цяжкага становішча. Вось як сам аўтар, на анісанне амерыканскага часопіса «Ньюсуік», тлумачыць гэты знамянальны акт прасвятлення: «Мы пачалі сумнівацца, а ці не прыгатае і сапраўды царква дух моладзі, замест таго, каб асвятляць яго. І тады нам раптоўна прышла ў галаву ідэя. Чаму б не звязаць рок-н-рол з рэлігіяй? Чаму б не распрацаваць сучасны варыянт сярэднявечага таімнага сюжэта?»

Г. НАВІЦКІ.

МУЗЫКА ў «ДОМЕ ДАСТАЕЎСКІХ»

У Маскоўскім музеі-кватэры Фёдора Дастаеўскага цыпер многіх ваілы вечаў рускай старадаўняй гітары. У доме, дзе праішлі дзіцячыя і юнацкія гады вялікага пісьменніка, ужо не хатня канцэрт, аб якіх расказвае малады брат пісьменніка: «...мама даволі добра іграла на гітары, дзядзька ж Міхал Фёдаравіч іграў на гітары артыстычна, і адна з яго гітар завярнула знаходзілася ў нас. І вось, будыла пасля абеда маці брала сваю гітару, а дзядзька сваю, і пачыналася ігра. Спачатку разыгрывалася сур'ёзныя рэчы па нотках, пазней пераходзілі на тужлівыя мелодыі і нармат іграўся вясёлыя песні, прычым дзядзька часам падцяваў голасам».

У тым гады, у часы Пушкіна і Глінкі, гітара сапернічала з фартапіяна. І для фартапіяна і для гітары пісалася мноства варыянтаў, выдавалася спецыяльныя гітарыяныя часопісы. Гітара была папулярнай срод самых шырокіх музычных колаў і сааслоўя. У сілуды кватэры лекара Марынінскай бальніцы для бедных на Бажадочыя любілі паазію і музыку. Душою сямейных музычных і літаратурных вечаў была маці пісьменніка Марыя Фёдаравна.

Аду з песень, паучыў у юнац-

МУЗЕЙ САЛІДАРНАСЦІ НАРОДАЎ

Праішло крыху больш года з таго адкрыцця музея ў Кругавой Калінінскай васьмігодцы Добрушскага раёна, а зараз пачаўся перыяд, калі ўжо не можа ўмясціцца ўсіх экспанатаў. Тут ёсць «Набары» Т. Шаўчэнка і аўтографамі 89 удзельнікаў вайны ў Вялікай Айчыннай вайне. Я. Коласа, шматлікія экспанаты з Літвы, Латвіі, Грузіі і іншых саюзных рэспублік.

Надняў музей атрымаў «Канстытуцыю Чэхаславацкай Сацыялі-

МУЗЕЙ САЛІДАРНАСЦІ НАРОДАЎ

Праішло крыху больш года з таго адкрыцця музея ў Кругавой Калінінскай васьмігодцы Добрушскага раёна, а зараз пачаўся перыяд, калі ўжо не можа ўмясціцца ўсіх экспанатаў. Тут ёсць «Набары» Т. Шаўчэнка і аўтографамі 89 удзельнікаў вайны ў Вялікай Айчыннай вайне. Я. Коласа, шматлікія экспанаты з Літвы, Латвіі, Грузіі і іншых саюзных рэспублік.

РЭАБІЛІТУЮЦЬ ЗЛАЧЫНЦАЎ

У газеце «Юманітэ» быў апублікаван артыкул Пера Дзюрана, у якім, у прыдатнае гаворачца, А. Амерыканец па імені Дэвід Л. Хоган, вядомы сваім прагерманскім паўстаннем і напэўнічым пераказаннем, толькі што атрымаў адну за другую дзве літаратурныя прэміі ў Заходняй Германіі — адну ў памеры 10 тысяч марак і другую — у суме 5 тысяч марак. Гэтыя ганаровыя прэміі і размырковавалі, між іншым, прамысловы і дэлавыя людзі з «Рэйн-Гур клуб» ў Дзюсельдорфе, г. зн. вяршыні заходнегерманскіх фінансавых колаў.

Чаму ж гэтыя добрыя дэмакратычныя пачынаўныя гэтага дагэтуль зусім невядомага амерыканца? Не думайце дага: ён жа — аўтар «гістарычнай» кнігі, дзе сур'ёзна, што Гітлер быў вымушаны пачаць вайну, што адказнасць за канфлікт павінны неслі ўсе, хто хочае, апрача нацыстаў. Гэтыя тэзісы ён і цяпер надалей прапаведваў ў сваіх лекцыях, якія былі арганізаваны для студэнтаў у многіх універсітэцкіх гарадах

Галіна КОГАН, дырэктар Дома-музея Ф. М. Дастаеўскага. (АДН).

Надзея ЖАЛЯЗНОВА. (АДН).

Першая праграма. 11.25 — «Далі сабага Дына». Мастацкі фільм. 13.00 — для школьнікаў. «Пасылка дружбы». Трагіедыя на Маскву. 13.30 — для малых. «Машыны на вуліцах». «Цяцэ». Тэлевізійны фільм. 14.00 — канцэрт. 16.35 — «Дзіўнае пошук». Навукова-папулярны фільм. 17.55 — на сцягоме. 18.00 — канцэрт саўецкага заходняга каманд СССР і ГДР (М). 19.45 — 20-годдзі вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «Успомні наша юнацтва бязьме». Перадача аб камсамольска-партызанскай партызанскай бригадзе «Дынама Коп». 20.35 — «Ранішні паезд». Мастацкі фільм (для дорослых). 22.00 — КВН-64. Перадача з Ленінграда.

Галоўны рэдактар Н. Е. ПАШКЕВІЧ. Рэдакцыйныя калегі: З. І. АЗГУР, Г. М. БУРАКІН, А. І. БУКАЮ, К. Л. ГУБАРЭВІЧ, Т. А. ДУБОВА, Г. М. ЗАГРОДНІ, В. У. ІВАШЫН, А. М. КАШКУРЭВІЧ, В. Б. ПАДЫГІНА, П. М. МАКАЛЬ, А. Н. МАРЦІНОВІЧ (адказны сакратар), Р. К. САБАЛЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), І. А. САНКОВА, З. Ф. СТОМА, М. Г. ТКАЧОУ, Р. Р. ШЫРМА.

Аркестр штаба Беларускай ваеннай групы выступае са сваймі вазданымі канцэртамі перад мінчанамі. Дырыжорам В. Пенчука выступіў у парку Ім Чалосінаўцаў з вялікай канцэртнай праграмай. Фота М. РУБІНШТЭЙНА.

21.30 — тэлевізійныя навіны (М). 22.00 — канцэрт (М).

6 чэрвеня. 15.15 — праграма перадач. 15.20 — для школьнікаў. «Юбілейны канцэрт». Выступілі актываўшыя дэлегацыяў Тэлевізійнага музычнага школы. 16.40 — для самых маленчых. «Пушок і Дружыня». Музычны фільм. 16.50 — да 20-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «На пра тых, хто не вярнуўся». Перадача аб беларускіх воятах і пісьменніках, якія загінулі на франтах Вялікай Айчыннай вайны. 17.10 — «Навіны з бланкітнага экрану». 18.00 — канцэрт саўецкага заходняга каманд СССР і ГДР (М). 18.30 — на сцягоме і спартыўных плёноўках (М). 20.15 — «Якханне і мода». Мастацкі фільм (для дорослых). 21.35 — тэлевізійныя навіны (М). 22.00 — «На агеньчыку». Адыржэе эстрадных плёноўкаў (М).

Другая праграма. 15.10 — праграма перадач (М). 15.15 — для школьнікаў і маладых школьнікаў. «Шустрыя Маміны падазрююць». 15.45 — для дзяцей. Т. Габэ. «Золушкі». Спецыяльна з'яўляецца тэатральна-музычнай вядучай. Тэлевізійны фільм ГДР. (4-я серыя) (М). 18.30 — «На старым млыне». Тэлеспектакль. 20.00 — «Вялікія музыкі». Канцэрт. 20.15 — майстры мастацтва. «Сімона Сінар» (М).

7 чэрвеня. 11.25 — «Далі сабага Дына». Мастацкі фільм. 13.00 — для школьнікаў. «Пасылка дружбы». Трагіедыя на Маскву. 13.30 — для малых. «Машыны на вуліцах». «Цяцэ». Тэлевізійны фільм. 14.00 — канцэрт. 16.35 — «Дзіўнае пошук». Навукова-папулярны фільм. 17.55 — на сцягоме. 18.00 — канцэрт саўецкага заходняга каманд СССР і ГДР (М). 19.45 — 20-годдзі вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. «Успомні наша юнацтва бязьме». Перадача аб камсамольска-партызанскай партызанскай бригадзе «Дынама Коп». 20.35 — «Ранішні паезд». Мастацкі фільм (для дорослых). 22.00 — КВН-64. Перадача з Ленінграда.

Другая праграма. 11.20 — «Старбы Траціцкоўскай галеры» (М). 12.00 — спартыўныя перадачы для дзяцей з Венгрыі. 13.00 — для школьнікаў. «Пасылка дружбы». Перадача з Мінска. 13.30 — «Музычны кіскас». 13.50 — «Куды пайсці ў вясну». 14.40 — «Куды пайсці ў вясну». Саўецкай Арміі і Флоту. «Цэнтральныя спартыўны» (М). 14.50 — «Куды пайсці ў вясну». Тэлефільм. 15.00 — «На старым млыне». Тэлеспектакль. 20.00 — «Вялікія музыкі». Канцэрт. 20.15 — майстры мастацтва. «Сімона Сінар» (М).

19.25 — «Нарым запальнае агні». Кінаадаптацыя. 19.45 — «У эфіры». «Маладосць». «Вяц чарнобыльскай вясны». Перадача аб нямецкай камуністычнай Вользе Бенары (М). 20.25 — тэлевізійныя навіны (М). 20.45 — канцэрт майстроў мастацтва (М).

8 чэрвеня. 17.25 — праграма перадач. 17.30 — кінаадаптацыя. 17.40 — «Дзе вяснова Ленінская партыя». Да выхаду і тома Фільму КПСС. 18.50 — мастацкі фільм. 20.00 — тэлевізійныя матчы па апрабаванні пэлімі міжшкільнага спарту.

«Літаратура і мастацтва» выходзіць у аўторак і пятніцу.

НАШ АДРАС І ТЭЛЕФОНЫ: г. Мінск, вул. Захарова, 19. Тэлефоны: прыёмнай рэдакцыі — 3-24-61, намесніка галоўнага рэдактара — 3-25-25, адказнага рэдактара — 3-24-62, аддзела культуры — 3-22-04, аддзела інфармацыі — 3-44-04, выдавецтва — 3-19-52, бухгалтэрыі — 3-11-03.

«Літаратура і мастацтва» — орган Міністэрства культуры і праваўлення Саюза пісатэляў БССР. Мінск.

Індэкс 63856. Друкарня выдавецтва «Звязда». АТ 02966